

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Miten Laurea-Leppävaaran toimitilat soveltuvat käyttötarkoitukseensa

Erola, Heikki

2013 Leppävaara

Laurea-ammattikorkeakoulu
Laurea Leppävaara

Miten Laurea-Leppävaaran toimitilat soveltuvat käyttötarkoitukseensa

Erola, Heikki
Palvelujen tuottamisen ja
johtamisen koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2013

Erola, Heikki

Miten Laurea-Leppävaaran toimitilat soveltuvat käyttötarkoitukseensa

Vuosi 2013 Sivumäärä 39

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia Laurea -ammattikorkeakoulun Leppävaaran toimipistettä, sen soveltuvuutta käyttötarkoitukseensa nykyaikaisena oppimisympäristönä opiskelijoiden näkökulmasta. Laurea on ammattikorkeakoulu, jossa opiskeluun sisältyy runsaasti hankkeita työelämän käyttöön. Tavoite oli tuottaa tietoa Leppävaaran toimipisteen fyysisten ja virtuaalisten toimitilojen vallitsevista olosuhteista käyttäjäkokemusten avulla ja tuottaa kehitysehdotuksia niiden parantamiseen. Tietoa ja kehitysehdotuksia voidaan käyttää Leppävaaran toimipisteen kehittämiseen. Tietoa voi käyttää myös apuna, kun Laurea etsii Leppävaaran toimipisteelle uusia toimitiloja.

Opinnäytetyön teoreettisen viitekehyksen lähtökohtana olivat uudet työn teon tavat. Miten työn teon tavat ovat muuttuneet muutaman vuosikymmenen aikana sellaisiksi, kuin ne nyt ovat. Seuraavaksi todettiin opiskelun olevan luonteeltaan hyvin samankaltaista, kuin työelämän työn tekeminen. Muita keskeisiä asioita teoriaosuudessa olivat tilat, joissa opiskelu tapahtuu. Oppimisympäristön todettiin koostuvan fyysisistä ja virtuaalisista toimitiloista sekä kerrottiin niihin liittyvistä tarpeista ja mahdollisuuksista. Aineisto kerättiin haastattelemalla kolmannen ja neljännen vuoden opiskelijoita. Haastattelurunko muodostui jäsentelemällä teoria teemoiksi ja niiden alateemoiksi. Tutkimusta varten haastateltiin viisi opiskelijaa.

Tutkimuksen aikana selvisi, että opiskelijat kokevat samat tilat keskenään eri tavalla ja pitävät eri asioita tärkeinä. Jotkut asiat olivat kuitenkin sellaisia, joista haastateltavat olivat samaa mieltä. Tutkimuksen tuloksena oli, että toimitiloissa on kehitettävää. Fyysisten tilojen suurimmat kehitystarpeet olivat itsenäisen opiskelun ja omatoimisen ryhmätyöskentelyn tilojen määrässä. Niitä tarvitaan lisää. Virtuaalisten tilojen suurimmat kehityskohteet olivat selkeys, viestintä ja käyttäjäosaamisen lisääminen. Ratkaisuna fyysisten tilojen osalta näihin ehdotettiin muunneltavia luokkia. Virtuaalisten tilojen osalta kehitysehdotukset ovat yksinkertaistaminen, käyttötavoista sopiminen ja opastamisen lisääminen.

Asiasanat uudet työn teon tavat, oppimisympäristö, fyysiset tilat, virtuaaliset tilat

Erola, Heikki

How the Facilities of Laurea-Leppävaara Serve Their Purpose of Use

Year	2013	Pages	39
------	------	-------	----

The purpose of this thesis was to examine Laurea's Leppävaara Campus, and how it serves its purpose as a modern place of learning from the students' point of view. Laurea is a university of applied sciences where studying includes various projects for the working life. The objective of this thesis was to produce information about the conditions of physical and virtual spaces in Laurea Leppävaara on the basis of how the students have experienced them and to provide suggestions to improve them. This information can also be used when Laurea searches for new facilities to replace the current ones.

In the beginning of the theoretical section new ways of working are introduced as well as how the ways of working have changed during the previous few decades to how the work is done today. Next, it is pointed out that studying is similar to the ways how work is done in the working life. Other important parts of the theoretical section incorporate theory about spaces where studying is done. It was concluded that the environment of learning consists of physical spaces and virtual spaces. The needs and opportunities concerning those spaces are explained. The material for the thesis was collected by interviewing five students. The themes were based on the theory. The students were third and fourth year students.

The research revealed that the students experience the same spaces differently compared to each other and they value different aspects. However, some of the things they all agreed on. The result was that there is room for improvement. The most important point of improvement concerning the physical spaces was that there is not enough space for independent learning. There should be more spaces to study in either independently or in a group. The solution is that there should be spaces that can be shaped for various purposes. The most important points of improvement concerning the virtual spaces were clarity, communication and the lack of knowledge how to use them. The solutions for the virtual spaces were to make them simpler, to make guidelines for usage and to increase the knowledge of their usage.

Key words new ways of working, learning environment, physical spaces, virtual spaces

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Laurea.....	7
3	Uudet työn teon tavat ja niiden toimitilat	7
	3.1 Uudet työn teon tavat.....	7
	3.2 Virtuaaliset tilat.....	9
	3.3 Fyysiset tilat	11
	3.3.1 Fyysisten tilojen viihtyisyys.....	12
	3.3.2 Erilaisia fyysisiä tiloja ja niiden ominaisuuksia.....	13
4	Menetelmä ja tavoite.....	13
5	Tulokset.....	17
	5.1 Virtuaaliset tilat Laurea- Leppävaara	17
	5.2 Fyysiset tilat Laurea-Leppävaara.....	21
	5.2.1 Luokat	21
	5.2.2 Tietokone luokat.....	22
	5.2.3 Hiljaisen ja itsenäisen työn tilat	23
	5.2.4 Ryhmätyötilat	24
	5.2.5 Taukotilat	25
	5.2.6 Hajautetut tilat	27
6	Johtopäätökset ja kehittämissuhteet.....	27
	6.1 Virtuaaliset tilat.....	27
	6.2 Fyysiset tilat	28
	Lähteet	30
	Kuviot	32
	Taulukot	33
	Liitteet.....	34
	Liite 1: Teemahaastattelu - kysymysrunko	34

1 Johdanto

Työn teon tavat ovat muuttuneet paljon viimeisten vuosikymmenien aikana. Ne ovat muuttuneet siten, että rutiinit suoritetaan nykyään pääosin automatisoidusti ja ihmisten tekemä työ on pääosin asiantuntija ja kehitystyötä. Opiskelu on luonteeltaan verrattavissa asiantuntija ja kehitysyöhön. Laurea-Leppävaarassa tehdään kehityshankkeita työelämään.

Tämän tutkimuksen tarkoitus oli selvittää kuinka Laurea-Leppävaaran toimitilat soveltuvat nykyisiin opiskelu tapoihin opiskelijoiden näkökulmasta. Tutkimuksen kohteena olivat Laurea-Leppävaaran fyysiset ja virtuaaliset toimitilat. Tutkimuksen yhteydessä selvitettiin myös opiskelijoiden kokemuksia yhteistyökumppaneiden tiloissa, koska se vaikuttaa myös Laurea-Leppävaaran toimitilatarpeisiin. Kokemukset niistä olivat positiivisia, mutta se osio on rajattu pois lopullisesta tutkielmasta.

Tavoitteena oli tuottaa tietoa tämän hetkisistä olosuhteista opiskelijoiden näkökulmasta tutkittuna. Tavoitteena oli, että tietoa voidaan jatkossa käyttää toimitilojen kehittämiseen. Tieto on myös hyödyllistä Laurea-Leppävaaran etsiessä mahdollisesti uusia toimitiloja.

Tutkimuksen toisessa luvussa on esitelty Laurea-Leppävaara. Kolmannessa luvussa on kerrottu miten työn teon tavat ovat muuttuneet viime vuosikymmeninä sekä avataan käsitteet fyysiset tilat ja virtuaaliset tilat. Lisäksi kolmannessa luvussa on kerrottu tilojen koostuvan myös henkisistä osista eli sosiaalisesta tilasta. Ne on rajattu pois tutkimuksesta. Näiden lisäksi on vielä kerrottu, minkälaisia vaatimuksia nykypäivän oppimisympäristölle on. Tutkimuksen neljännessä luvussa kuvattiin valittu menetelmä tutkimukselle ja viidennessä luvussa on esitelty tulokset. Viimeisessä luvussa on esitetty johtopäätöksiä ja kehitysehdotuksia.

2 Laurea

Laurea on ammattikorkeakoulu, joka toimii Helsingin laajalla metropolialueella. Se keskittyy palveluliiketoiminnan tutkimukseen ja opettamiseen. Muita painoaloja ovat hoitoalan asiantuntijuus, turvallisuus ja yhteiskuntavastuu sekä opiskelijayrittäjyyden kehittäminen. Laurean kilpailijoita ovat muut metropolialueella toimivat ammattikorkeakoulut. Yhteistyötä Laurea tekee Lahden-, Hämeenlinnan- ja Metropolia- ammattikorkeakoulujen kanssa. (Laurea 2009, 10-12.) "Laurean selkeitä kilpailuetuja ovat kehittämispohjainen oppiminen, pääkaupunkiseudun vahvin ammattikorkeakoulujen t & k& i-toiminta, visiopohjainen alueellistettu johtaminen sekä vahva kansainvälinen yhteistyö" (Laurea 2009, 11). Laurealla on seitsemän toimipistettä. Ne sijaitsevat Hyvinkäällä, Keravalla, Lohjalla, Otaniemessä, Porvoossa, Tikkurilassa ja Leppävaarassa. (Laurea 2009, 28.)

Kuten edellisessä kappaleessa kerrottiin, kehittämispohjainen oppiminen on tärkeässä roolissa Laurean toiminnassa. Laurea (2009, 18) kertoo, että Learning by Developing on toimintamalli, jossa oppimisen lähtökohtana on työelämästä lähtöisin oleva kehittämishanke. Siinä opiskelijat, opettajat ja työelämänasiantuntijat toimivat yhdessä hankkeen parissa ja parhaimmillaan siinä tuotetaan uutta osaamista. Laurean (Laurea 2011, 26) mukaan on huomattu, että opetuksen yhdistäminen työelämään tuottaa hyviä tuloksia. Se näkyy uusina toimintatapoina ja muotoina työelämässä ja opetuksessa. Malli ei sovellu toteutettavaksi ainoastaan perinteisessä luokkahuoneessa vaan oppimisympäristöjä on useita eri vaiheissa hanketta. Osapuolet työskentelevät toteutuksessa yhdessä esim. työpajoissa. Yhteistyötä tapahtuu fyysisissä ja virtuaalisissa ympäristöissä.

3 Uudet työn teon tavat ja niiden toimitilat

3.1 Uudet työn teon tavat

Nyky-yhteiskunnassa kaikki on täynnä. Liikenne on ruuhkautunut ja sähköpostit ovat täynnä. Esimiehet ja poliitikot pyrkivät kontrolloimaan kaikkea. Tämän seurauksena erilaisten sääntöjen ja raportointien määrä kasvaa entisestään. Ajan kuluessa erilaisiin raportointeihin varsinainen työ jää usein vain osittain suoritetuksi. Ihmiset eivät pääse keskittymään tärkeisiin asioihin ja suunnittelemaan tulevaa, koska aika kuluu niihin töihin, jotka on oltava heti valmiita. Tämän seurauksena ihmiset ovat vähemmän luovia, eivätkä keskity kehittämään palveluja ja tuotteita. Luovat ihmiset tuntevat työn tekemisensä rajoitetuksi. (Bijl 2011, 15.)

Työ on ihmisille tärkeää. Uusien työn teon tavoilla pyritään tekemään työstä mukavampaa ja tehokkaampaa. Tavoite on tehdä työstä kannattavampaa ihmisille, organisaatioille ja ympäristölle. Kepin ja porkkanan sijaan luotetaan ihmisten voimavaroihin. Annetaan ihmisille vastuuta, mahdollisuus vaikuttaa omaan tekemiseensä ja luotetaan siihen, että ihmiset

haluavat olla hyviä tekemissään asioissa. Ihminen voidaan pakottaa olemaan joku tietty aika työpaikalla, mutta ei tekemään parhaimpaansa tuona aikana. Uusien työskentelytapojen tarkoitus on luoda ympäristö, jossa ihmiset voivat ja haluavat tehdä parhaansa. Ympäristö koostuu fyysisistä, virtuaalisista ja henkisistä osista. (Bijl 2011, 18-19.)

Työn luonne ja yhteiskunta ovat muuttuneet paljon 30-40 vuoden aikana. Työ on kuitenkin organisoitu pääosin samalla tavalla kuin ennen tätä muutosta. Työn organisointi ei siis ole enää ajan tasalla. Teollistumisen aikana ihmiset alkoivat ensimmäisen kerran lähteä kotoa töihin, koska työt olivat tehtaissa. Sitä ennen työtä tehtiin kotipiirissä. Teollistumisen aikakaudelta on myös pitkälti peräisin nykyiset työn organisoinnin ja johtamisen mallit. Ylhäältä johdetaan ja valvotaan työtä. Työ noihin aikoihin oli tehtaissa tehokasta, tylsää ja yksitoikkoista liukuhihnatyötä. Työ oli jaettu pieniin yksinkertaisiin palasiin ja työtä valvottiin tarkasti tehokkuuden ja työn tason seuraamisen nimissä. Tämä organisointimalli sitten kopioitiin myös toimistotyöhön kuten pankkeihin, vakuutusyhtiöihin ja erilaisiin lupakäsittelyihin. Toimistotyössäkin työ oli paikkaan sidottua, koska paperit olivat työpaikalla. (Bijl 2011, 20-21.)

Teknologian kehittymisellä, ennen kaikkea IT:n ja internetin kehittymisellä, on ollut suuri vaikutus nyky-yhteiskuntaan. Olemme tilanteessa, jossa erilaiset tuotteet ja palvelut ovat saatavissa melkein päin päin maailmaa, mistä päin maailmaa tahansa. Monet ihmisten ennen tekemät työt ovat nykyään automatisoituja. Automatisoitumisen seurauksena erilaisten hallinnollisten töiden määrä on kasvanut. It:n kehittyminen on vaikuttanut myös toimistotyöhön paljon, koska monet ennen käsin tehdyt prosessit voidaan nykyään suorittaa tietokoneella. Koska palveluiden ja tuotteiden saatavuus on lisääntynyt merkittävästi, on siitä ylitarjontaa ja sen seurauksena ylijäämää. Jos joku saa huonoa palvelua, vaihtaa palvelunkuluttaja palveluntoimittajaa. (Bijl 2011, 22-23.)

Nykyään työt ovat enemmän ajatustyötä, kuin käsin tehtyä. Koska kilpailu on kovaa, täytyy aikaa jäädä palvelujen ja tuotteiden kehittämiseksi. Luovuutta ei voi automatisoida. Työn luonne on myös muuttunut, koska tietoa säilytetään digitaalisessa muodossa, eikä paperi ole enää työn suorittamisen sijainnin kannalta määräävä tekijä. Näin hallinnollista työtä voidaan verkon kautta suorittaa melkein päin mistä vaan ja se on tehokkaampaa sekä nopeampaa. Tämä myös vähentää ja muokkaa toimitilojen tarvetta erilaiseksi, kuin ennen. (Bijl 2011, 25-26.)

Työn organisointi siis kehitettiin teollistumisen aikakaudella. Maailma on muuttunut monipuolisemmaksi ja dynaamisemmaksi kuin noihin aikoihin. Nyt eletään palveluiden ja tiedon aikakautta. Tämä uusi ympäristö edellyttää ihmisiä kehittämään uusia pätevyksiä, analysoimaan erilaista tietoa, luovuutta ja kykyä verkostoitua. Koska työn organisointi on pääosin eri ajalta, se aiheuttaa ylimääräistä työtä ja estää keskittymisen tärkeisiin asioihin.

Uusien työskentelytapojen mallin tavoitteena on vaikuttaa tähän ongelmaan. (Bijl 2011, 26-27.)

Teollisesta näkökulmasta ihminen on työväline, joka on helposti korvattavissa. Uusissa työn teon tavoissa ajatellaan, että ihminen on pääosassa. Ihminen tietyin rajoituksin voi päättää ajan ja paikan työnsuorittamiselle, millä työvälineillä ja miten, sekä kenen kanssa hän tekee työtä. IT:n kehittyminen on mahdollistanut tämän. Tarkoitus on myös tehdä työstä tehokkaampaa ja mukavampaa. Nykyään palvelut ja tuotteet kehitetään ja automatisoidaan. Sen jälkeen joku kopioi ne. Ihmisten täytyy siis vapautua kehittämään näitä entisestään. Työ on siis enemmän asiantuntija ja kehitystyötä kuin aikaisemmin. Lähdetään siitä, että ihminen on pääosassa ja hänelle tarjotaan tarvittavat välineet ja taidot työn suorittamiseen. Vähemmän eri rutiineja, tarvittavat IT- sovellukset ja sopiva fyysinen toimitila. (Bijl 2011, 29-31.)

Opiskelussa on huomattavissa yhtäläisyyksiä työelämään siinä, että opiskelu on monella tapaa myös kehitystyötä. Haasio ja Haasio (2008, 45) kertovat, että myös opiskelussa asetetaan oppija keskeiseen rooliin ja hän tuottaa itse tietoa. Oppimisessa on nykyään paljon verkossa tapahtuvaa vuorovaikutusta. Oppija järjestää usein itse missä opiskelee käyttäen hyväkseen erilaisia verkon mahdollistavia tapoja. Tätä oppimista johtaa opettaja ja se toimii parhaiten, jos tekniset ratkaisut ovat osa kaikkea oppimisympäristön toimintaa. Tätä tapaa oppia kutsutaan sulautuvaksi opetuksi.

3.2 Virtuaaliset tilat

Tietotekniikan kehitys on toiminut käynnistävänä voimana uusille työn teon tavoille. Se on merkittävässä osassa nykypäivän työssä. Bijl (2011, 42) nostaa esiin etenkin kaksi osa-aluetta tietotekniikan kehityksessä, jotka ovat vaikuttaneet paljon uusien työn teon tapojen kehittymiseen. Nämä ovat työpaikkojen virtualisoituminen ja globaalin organisaation kehittyminen. Bijl (2011, 43-46) jatkaa näistä kahdesta ja sanoo, että tiedon säilyttäminen nykyään digitaalisessa muodossa on vaikuttanut työpaikkojen virtualisoitumiseen merkittävästi. Internetin kehittyminen on myös ollut voimakas vaikuttava tekijä tähän. Enää ei tarvitse tulla toimistoon töihin sen takia, että paperit ovat siellä, vaan työtä voidaan tehdä melkein mistä vaan ja milloin vain. Globaalilla organisaatiolla hän tarkoittaa, että ihmiset voivat olla keskenään tekemisissä tietotekniikan avulla, vaikka olisivat eri puolella maapalloa.

Tietotekniikan osalta tarpeet ovat myös oppimisympäristössä hyvin samankaltaiset kuin työelämässä. Tekes (2011, 42) toteaa tietotekniikan mahdollistavan opiskelun haluttuna aikana ja halutussa paikassa. Se ei siis myöskään enää edellytä olemista tietyssä paikassa tiettyyn aikaan ja se mahdollistaa opiskelun hajautetussa ympäristössä.

Oppimisympäristö voidaan käsittää monella tavalla. Se voi olla toimitila, siihen voidaan mieltää vuorovaikutus toisten ihmisten kanssa tai tavat toimia kyseisessä ympäristössä. "Oppimisympäristö voidaan käsittää tilana, yhteisönä tai toimintakäytäntönä. Usein oppimisympäristöllä on siis sosiaalisia, fyysisiä, teknisiä ja didaktisia ulottuvuuksia." (Haasio & Haasio 2008, 44.)

Tarpeen mukaan myös sosiaalisen median välineitä voi hyödyntää opetuksessa. Opiskelijat tarvitsevat selkeän oppimisympäristön. Niiden tulisi muodostaa yhtenäinen kokonaisuus. Jos on useita paikkoja, joissa viestejä välitetään se saattaa vaikuttaa pirstaleiselta. Se puolestaan voi vaikuttaa oppimiseen. Näistä ympäristöistä tulisi löytää mm. tavoitteet, tehtävät, aikataulu, työskentelymuodot, ohjeistukset ja kurssimateriaalit. Tietyn oppilaitoksen ollessa ainoastaan kyseessä opettajien tulee sopia oppimisympäristöjen käytöstä, jotta ne olisivat samanlaisia eri kursseilla. Tällöin aikaa ei kulu hukkaan totuteltaessa aina uusiin käyttötapoihin. Sosiaalisen median välineet voidaan linkittää oppilaitoksen omiin ympäristöihin. Se, mitä välinettä käytetään, kannattaa harkita opiskelijoiden mukaan. Jos kaikki ovat esim. Facebookin käyttäjiä, on luonnollista käyttää juuri sitä välinettä. (Kalliala & Toikkala, 2009, 100.)

Hyvä oppimisympäristö on monen asian summa. Haasio ja Haasio (2008, 44-47) kertovat, että oppimisympäristö koostuu erilaisista oppimisen ja työn tekemisen tavoista. Verkko-oppimisjärjestelmät täydentävät tätä kokonaisuutta luoden lisää vaihtoehtoja oppimisen toteuttamiseen. Verkko-oppimisjärjestelmiin voidaan laskea kaikki verkossa olevat toiminnot tekstinkäsittelyohjelmista erilaisiin ohjelmiin, joissa ollaan vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Kun Internet yleistyi, jotkut opettajat loivat omia oppimisympäristöjä käyttämällä sähköpostia, julkisia verkkosivuja ja salattuja tiedostokansioita, joista löytyi tietoa ja sitä voitiin jakaa. Nämä kaikki sijaitsivat eri paikassa verkossa ja jokaiseen toimintoon tarvittiin erilliset käyttäjätunnukset ja salasanat. Nykyään on mahdollista, että yhdessä järjestelmässä on useita toimintoja. Yhdessä portaalissa voi olla useita tarvittavia toimintoja ja niihin voidaan luoda profiileja eri käyttäjärooleille. Räsänen (2002, 27-28) sanoo, että opiskelijan näkökulmasta tärkeitä ominaisuuksia verkko-oppimisympäristössä ovat vuorovaikutusmahdollisuus tarpeellisten tahojen kanssa, ohjelman selkeä rakenne, sivulla tulisi olla kartta sen sisällöstä, helposti opittava ja muistiinpanojen tekeminen. Opettajan näkökulmasta tärkeitä ovat vuorovaikutusvälineet esim. sähköposti ja chat, helposti opittava ja mahdollisuus tiedon siirtoon, käyttöoikeuksien helppo hallittavuus, ryhmien hallinta ja muodostus ja yhteensopivuus muiden hallinnollisten järjestelmien kanssa.

3.3 Fyysiset tilat

Tietotekniikan kehittyminen on tehnyt työn tekemisen muualla mahdolliseksi, kuin toimistolla. Toimistot eivät kuitenkaan ole jääneet tarpeettomiksi. Bijl (2011, 49-50) toteaa toimistojen toimitilojen tarkoituksen muuttuneen menneestä. Kiinteät työpisteet ovat työn mobilisoitumisen myötä usein tyhjinä ja vastaavasti usein on puutetta erilaisista palaveritiloista. Bijl näkee toimitiloilla kaksi tärkeää toimintoa. Toimintoon perustuvan työn tekemisen ja siihen liittyvät tilatarpeet sekä toimitilat tapaamispaikkana. Välillä työn luonne edellyttää mahdollisuutta päästä keskustelemaan asioista toisten kanssa ja välillä on tehtävä töitä, jossa keskittyminen ja oma rauha ovat tärkeitä. Näille molemmille tilanteille on erilaiset tilavaatimukset. Kohtaamispaikkana työpaikka on hänen mielestään tärkeä, koska ihmisten täytyy päästä olemaan vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa.

Edellisessä kappaleessa kerrottiin toimistorakennuksen merkityksestä uusien työn teon tapojen näkökulmasta. Koska työn teossa asiantuntija- ja kehitystyön osuudet ovat kasvaneet merkittävästi viime vuosikymmeninä ja opiskelu on myös muuttunut muistuttamaan monella tavalla työelämää, voidaan näissä huomata yhtäläisyyksiä tilatarpeissa. Erilaiset oppimisen muodot kuten ryhmätyöt, yksin opiskelu ja monimuoto-opetus edellyttävät erilaisia tiloja. Tekes (2011, 41) kertoo oppimisympäristöjen kehitystarpeen syynä olevan muuttunut käsitys oppimisesta. Tekesin mukaan ennen oppiminen tapahtui opiskelemalla luokissa, nykyään tietoa saadaan myös muualta kuten omasta vapaa-ajan ympäristöstä ja internetistä. Opiskelija nähdään nyt myös itse tiedon tuottajana, eikä pelkästään sen vastaanottajana.

Kestävä kehitys ja kiinteistökustannuksiin halutut säästöt myös aiheuttavat paineita toimitilojen tarpeisiin. Tekes (2011, 7-10) kertoo, ettei näiden kahden seurauksena kuitenkaan haluta heikentää työn tekemisen tai yhteistyön mahdollisuuksia. Tekesin mukaan uudenlaiset, toimintolähtöiset tilat voivat toimia kilpailuetuna ja parantaa tuottavuutta sekä yhteistyötä tekijöiden välillä. Tietotekniikan kehittyminen lähivuosina on tuonut paljon uusia mahdollisuuksia toimia hajautetusti ja laajemmissa verkostoissa. Sen kehittyminen ei kuitenkaan poista fyysisten toimitilojen tarvetta, koska virtuaalimaailmassa tehtäviä töitä tehdään aina jossain fyysisessä tilassa. Se on enemmänkin muuttanut sitä, minkälaisia toimitiloja tarvitaan. Tilat tuottavat käyttäjilleen kokemuksia ja nykyään pidetään tärkeänä tilojen elämyksellisyyttä, johon vaikuttavat esim. valaistus ja erilaiset tekniset ratkaisut kuten nykyaikaiset opasnäytöt. Tilojen monikäyttöisyydelle ja monimuotoisuudelle on myös tarvetta nykyaikana. Tiloja pitää pystyä käyttämään moniin eri tarkoituksiin riippuen, mitä tilassa tehdään. Tilojen monimuotoisuus tehostaa tilojen käyttöä. Tarve liikkua paikasta toiseen vähenee kun tiloja voidaan muokata väliseinillä tai verhoilla ja eri toiminnoille voidaan rakentaa integroituja alustoja. Monitilaratkaisuilla pyritään tilojen tehokkaaseen käyttöön ja siihen, että tyhjillään olevia neliöitä ei olisi. Tämä puolestaan vaikuttaa kestävän

kehityksen näkökulmasta siihen, ettei ylimääräistä energiaa kuluteta näiden ylläpitämiseen. Näin saadaan myös kustannussäästöjä.

”Fyysinen oppimisympäristö ulottuu luokahuoneista ja koulurakennuksesta pihalle, luontoon sekä muihin epämuodollisiin oppimisen tiloihin kuten museoihin ja tiedekeskuksiin” (Tekes 2011, 42). Viihtyisyys ja elämyksellisyys sekä joustavuus ja muunneltavuus ovat jatkossa korostuneessa roolissa koulurakennuksissa. Monenlaisten oppimispaiikkojen lisäksi koulussa tulee olla mahdollisuus tavata muita opiskelijoita. Koulurakennuksen ei siis pidä olla tulevaisuudessa luokkia, joita yhdistää käytävät. Elämyksellisyyttä tarvitaan tulevaisuuden kouluissa, koska tuntemuksia sisältävät kokemukset jäävät muistiin parhaiten. Hyvinvointi on myös otettava huomioon oppimisympäristöissä. Tekes tarkoittaa tällä mm. ergonomisia ratkaisuja kalustevalinnoissa. Joustavuudella koulurakennuksissa tarkoitetaan tilojen soveltumista eri-ikäisten käyttöön sekä käyttöä eri tarkoituksissa. Muunneltavuudella haetaan mahdollisuuksia yhdistellä tiloja tai muuttaa kalustusta vaivattomasti. (Tekes 2011, 43.)

3.3.1 Fyysisten tilojen viihtyisyys

Yksi toimitilojen käyttöön liittyvä ulottuvuus on käyttäjien viihtyminen ja hyvinvointi. Työssä jaksamiseen ja viihtyvyyteen vaikuttaa hyvä sisäympäristö. Sillä voidaan myös lisätä työn tuottavuutta. (Työterveyslaitos, 2012.) Sisäilma on yksi sisäympäristön tekijä. Se on riittävän hyvää, jos tilojen käyttäjät ovat siihen tyytyväisiä, eikä se aiheuta terveydellisiä haittoja. Huono sisäilma aiheuttaa ongelmia viihtyvyyteen tiloissa. Yleisiä ongelmia huonossa sisäilmassa ovat käyttäjien kokemana kuiva ja tunkkainen ilma, pöly, liika ja vedon tunne. Nämä puutteet sisäilman laadussa voivat aiheuttaa oireita. Tilojen käyttäjien kokemissa oireissa voi olla suuria eroja henkilöiden välillä ja ongelman syy voi olla vaikea löytää. Oireita voivat olla nenän tukkoisuus, ärsytys ja vuoto, silmien kutina, kirvely tai ärsytys, väsymys sekä kurkun käheys ja kuivuus. Oireet häviävät usein nopeasti tiloista poistumisen jälkeen.

(Työterveyslaitos, 2010.) Tilojen ilman laatua ja lämpöoloja hallitaan ilmastonoinnin avulla. Toimivan ilmastonoinnin avulla edistetään hyvinvointia. Ilmastointi mitoitetaan erilaisissa tiloissa niiden käyttötarkoituksen perusteella. Toimistomaisissa tiloissa ei ole varsinaisia lähteitä, jotka tuottavat epäpuhtauksia ilmaan. Niissä voi kuitenkin olla ongelmia sisäilman laadun kanssa. Ilmastointi mitoitetaan toimistomaisissa tiloissa pääosin lämpökuorman ja henkilömäärien tai lattiapinta-alan perusteella. Ilmastoinnin onnistumista voidaankin tarkastella selvittämällä tyytyväisyyttä lämpöoloihin ja vedon tunnetta. (Työterveyslaitos 2011a.) Siivouksen ja sisäilman laadun välillä on yhteys. Oikeanlaisella siivouksella saadaan hiukkasten pitoisuuksia vähennettyä sisäilmassa ja siten sillä on myös yhteys ihmisten terveyteen ja työn tehokkuuteen. (Korhonen 2011, 197.) Valaistus on oleellinen osa sisäympäristöä. Hyvään valaistukseen kuuluu tasainen valaistusvoimakkuus ja häikäisemättömyys. Nämä muodostuvat usean eri asian summana. Eri pintojen valon

heijastavuus sekä valaistuksen sijoittaminen ja kohdistaminen ovat tässä tärkeässä roolissa. Valaistuksen avulla poistetaan varjot paikoista, joissa ne häiritsevät eniten eli tärkeimmästä katselukohteesta. (Työterveyslaitos 2011b.)

3.3.2 Erilaisia fyysisiä tiloja ja niiden ominaisuuksia

Oppimisympäristössä tarvitaan erilaisia tiloja. Tekes (2009, 44) on jaotellut oppimisen tilat Kognitiivisen oppimisen tiloihin, joilla tarkoitetaan yleisopetustiloja ja ryhmätyötiloja, tekemällä oppimisen tiloihin, joilla tarkoitetaan mm. kirjastoja, työpajoja sekä aineopetustiloja ja sosiaalisia kohtaamispaikkoja esim. ruokalat ja aulat. Näiden lisäksi tarvitaan paikkoja vetäytymiseen. Näitä ovat kirjastot ja rauhalliset nurkkaukset. Kuuskorpi (2012, 148) sanoo muunneltavista tiloista, että opettajan sijainti oppimistilan edessä, ei välttämättä nykyään tarvitse enää olla itsestänselvyyttä. Opettaja voi sijaita luokkatilassa myös keskellä tilaa. Tällöin se mahdollistaa eri tehtäviä tekevien opiskelijoiden seurannan.

Opetustilan suunnittelussa näkyy nykyisen tietoyhteiskunnan vaikutus. Se on yhdistelmä nykyaikaisia laiteratkaisuja sekä kalusteratkaisuja. Näiden muunneltavuus on oleellinen osa nykyistä opetustilaa. Tämä laite- ja kalusteratkaisujen muunneltavuus on hänen mukaansa oleellisempi kuin erilaiset väliseinäratkaisut. Kannettava päätelaite luo enemmän mahdollisuuksia yhteistyölle kuin kiinteä päte. Lisäksi kalusteista erilaisten ryhmien muodostaminen mahdollistaa tilan monipuolisen käyttämisen ja ryhmätyöskentelyn. Vastaavasti kiinteät työpisteet tekevät oppimistilasta passiivisen. Hänen mukaansa on tarpeellista käyttää dynaamista oppimistilaa. Sillä hän tarkoittaa tarpeellisuutta muunneltaville kalusteratkaisuille sekä niihin integroitua teknisiä ratkaisuja, jotka tukevat oppimisprosessia yksilö- ja ryhmätyöskentelyssä. (Kuuskorpi 2012, 144-151.)

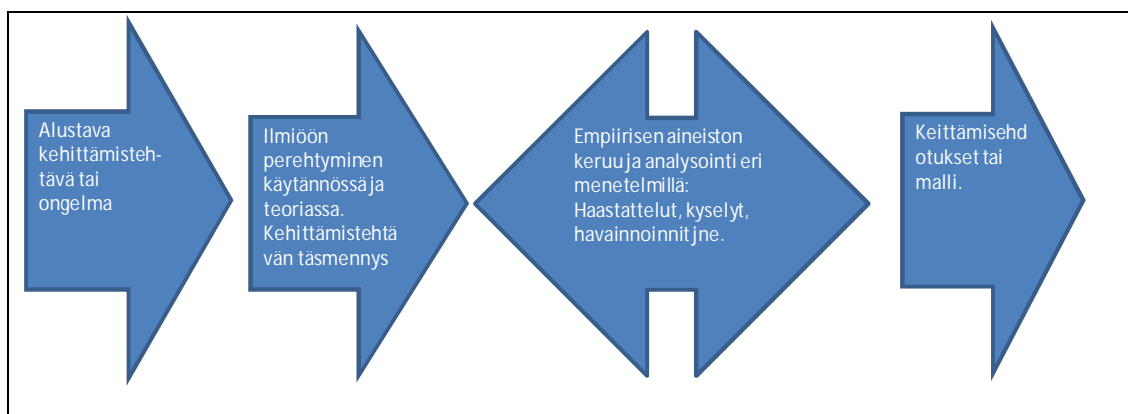
Oppimistilat voivat sijaita muuallakin kuin koulurakennuksessa. Tekesin (2009, 44) mukaan hajautetuilla oppimistiloilla tarkoitetaan sitä, että oppimistilat eivät välttämättä ole samassa rakennuksessa. Tilat voivat sijaita alueellisesti muissa rakennuksissa tai puistoissa. Ne lisäävät joustavuutta tilahallinnassa ja levittävät koulua laajemmalle alueelle. Hajautetut tilat vievät koulun sinne, missä ihmiset ovat. Ne eivät poista tarvetta keskitetyille suurille koulurakennuksille, mutta niiden rinnalla voi olla erilaisia soluja, jotka soveltuvat oppimistilaksi.

4 Menetelmä ja tavoite

Tämän tutkimuksen tavoite oli tuottaa tietoa Laurea- Leppävaaran toimitiloista. Selvittää niiden tarvetta ja käytännöllisyyttä uusien työn teon tapojen näkökulmasta. Eli miten ne soveltuvat tapoihin, joilla nykyaikana tehdään työtä oppimisympäristössä. Tavoite oli tuottaa

tietoa Laurea-Leppävaaran toimitilasuunnittelun tueksi ja antaa kehittämisideoita tulevaisuutta varten. Tutkimusongelma oli: Miten Laurea-Leppävaaran toimitilat soveltuvat käyttötarkoitukseensa opiskelijoiden näkökulmasta?

Tietoa haluttiin kerätä Laurean käytössä olevasta toimintayksiköstä. Tähän tarkoitukseen valittiin menetelmäksi tapaustutkimus. Ojasalo, Moilanen ja Ritalahti (2009, 52) kertovat tapaustutkimuksesta, että se sopii menetelmäksi kun halutaan tietoa jostain tietystä tapauksesta todellisessa ympäristössä. Ojasalo ym. (2009, 52-53) jatkavat tapaustutkimuksesta, että sillä pyritään selvittämään yksityiskohtaisesti tutkittavaa tapausta. Se käy tuotteen tai toiminnan tutkimiseen sen tämän hetkessä tilanteessa toimintaympäristössään. Tarkoitus ei ole tutkia koko toimintaympäristöä, eikä sillä haluta ymmärtää koko kokonaisuutta, vaan halutaan tarkkaa tietoa valituista tapauksista. Sen avulla tutkitaan miten joku tapahtuu. Tapaustutkimus sopii lähestymistavaksi, kun pyritään ymmärtämään kohdetta, jota halutaan kehittää. Tutkittavia kohteita on vähän tapaustutkimuksessa, useimmiten vain yksi. Vaikka tutkittavia kohteita olisi useampi, se mielletään yhdeksi kokonaisuudeksi. Tapaustutkimus etenee siten, että ensin huomioidaan alustava kehityskohde tai tutkimusongelma, sitten perehdytään aiheeseen paremmin, seuraavaksi kerätään aineisto tutkittavasta tapauksesta ja lopuksi tehdään kehitysehdotuksia. (Ojasalo ym. Kuvassa (kuva 1) on havainnollistettu tapaustutkimuksen vaiheet.

Kuva 1: Tapaustutkimuksen vaiheet (Ojasalo ym. 2009 54.)

Tässä tutkimuksessa valittu kokonaisuus oli Laurea-Leppävaaran toimitilat. Toimitilat jaettiin kahteen osaan. Ne olivat virtuaaliset ja fyysiset toimitilat. Tutkittavia kohteita olivat siis eri tietotekniset järjestelmät ja fyysiset tilat eli rakennus erilaisine tiloineen. Nämä yhdessä muodistavat yhden tutkittavan kohteen, jota oli tavoite kehittää.

Tapaustutkimuksen aineisto voidaan kerätä monella eri tavalla. Ojasalo ym. (2009, 55) sanovat, että pääasia on saatavan tiedon kattavuus ja syvällisyys. Yleensä tapaustutkimus on laadullinen tutkimus. Haastattelu on yleinen tiedonkeruumenetelmä tapaustutkimuksessa,

koska siinä voidaan tutkia ihmisiä tietyissä tilanteissa ja tapaukseen liittyvät henkilöt voivat tuoda esiin omia näkemyksiään asiasta.

Tässä tutkimuksessa haluttiin ymmärtää Laurea-Leppävaaran toimitilojen soveltuvuutta tarkoitukseensa. Ojasalo ym. (2009, 94) sanovat, että laadullisessa tutkimuksessa halutaan tietoa asiasta, jota ei välttämättä tunneta aikaisemmin kovin hyvin tai sitten halutaan tuntea ylipäättään aikaisempaa paremmin. Laadullisessa tutkimuksessa tutkija on usein lähellä tutkittavaa tapausta ja voi osallistua tutkittavan kohteen toimintaan. Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (2006, 152) sanovat, että laadullisessa tutkimuksessa pyritään kuvaamaan todellista elämää. Sen seurauksena todetaan asioiden olevan moniulotteisia, eikä niitä voi pilkkoa osiin mielivaltaisesti. Eri asiat vaikuttavat toisiinsa ja muokkaavat toisiaan. Asioita tutkitaan laadullisessa tutkimuksessa kokonaisuuksina. Laadullisessa tutkimuksessa tutkija ei voi saavuttaa objektiivisuutta, koska hänen omat arvot ja kokemukset vaikuttavat hänen omaan näkökulmaansa. "Yleisesti todetaan, että kvalitatiivisessa tutkimuksessa on pyrkimyksenä pikemmin löytää tai paljastaa tosiasioita kuin todentaa jo olemassa olevia (totuus)väittämiä" (Hirsjärvi ym. 2006, 152). Yksi kvalitatiivisen tutkimuksen tiedonkeruumenetelmä on haastattelu (Hirsjärvi ym. 2006, 152).

Haastattelu on yksi laadullisen tutkimuksen aineistonkeruu menetelmä. Hirsjärvi ym. (2006, 193) kertovat, että haastattelu poikkeaa muista tiedonkeruumenetelmän muista menetelmistä siten, että siinä ollaan suoraan vuorovaikutuksessa tutkittavan henkilön kanssa. Tästä seikasta on sekä hyötyjä, että haittoja. Haastattelun etu on sen joustavuus verrattuna muihin tiedonkeruumenetelmiin.

Kysymysten järjestystä voidaan muuttaa tilanteen näyttäessä siltä, että se on tarpeellista. Haastattelussa haastateltavalla itsellään on mahdollisuus luoda sisältöä ja hän pääsee kertomaan itselleen merkityksellisiä asioita käsiteltävästä aiheesta. Haastattelussa on myös mahdollista saada asioista sisällöltään ennalta arvaamattomia vastauksia, joita voidaan selvittää ja syventää haluttaessa. Haastattelu valitaan usein menetelmäksi, jos vastausten tiedetään tuottavan monenlaisia vastauksia. (Hirsjärvi ym. 2006, 194.)

Haastattelun hyvistä puolista muodostuvat osin myös haastattelun huonot puolet. Haastattelu on aikaa vievää, eikä kovin lyhyitä haastatteluja välttämättä kannata edes tehdä. Sama kun hoituisi myös kyselylomakkeella. Haastattelu vaatii myös perusteellisen valmistautumisen haastattelijan osaan. Haastattelussa pidetään myös virheellisen tiedon mahdollisuutta riskinä, jos haastateltava kokee itsensä uhatuksi. Haastateltava saattaa myös kaunistella omia vastauksiaan sellaisiksi kun hän kuvittelee kysymysten vastausten kuuluvan olla. Haastattelussa onkin tärkeää, että haastattelija osaa tulkita vastauksia ja haastateltavaa. (Hirsjärvi ym. 2006, 195- 196.)

Haastattelun voi toteuttaa monella tavalla. Teemahaastattelu on näistä tavoista yksi. Hirsjärvi ja Hurme (2000, 47-48) sanovat, että teemahaastattelu on puolistrukturoitu haastattelu. Siinä haastatellaan henkilöä, jonka tiedetään tunnevan jonkun tietyn tilanteen ja haastattelija on etukäteen tutustunut aiheeseen sekä valinnut aiheeseen liittyviä oleellisia asioita, teemoja. Siinä kohdennetaan keskustelu näihin tiettyihin teemoihin. Teemahaastattelussa on vapaasti valittavissa haastattelujen määrä sekä miten perusteellisesti aihetta halutaan käsitellä. Tärkeintä on nimenomaan se, että pysytään tietyissä valituissa teemoissa. Teemahaastattelussa huomioidaan haastateltavien näkemysten olevan tärkeitä. Teemahaastattelu on melko avoin haastattelumalli. Muissa puolistrukturoiduissa haastatteluissa kysymykset ovat samanlaisia kaikille haastateltaville. Teemahaastattelussa ovat samoja vain teemat.

Haastateltavien määrä perustuu siihen, että haastatteluja tehdään riittävä määrä saadakseen tarvittu tieto. Haastattelija päättää myös ketä haastattee. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa puhutaan harkinnanvaraisesta näytteestä. Asioita pyritään ymmärtämään kokonaisvaltaisesti ja jo muutama haastateltava voi riittää tähän. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 58- 59.)

Haastattelu valittiin menetelmäksi tässä tutkimuksessa, koska haluttiin saada mahdollisimman kokonaisvaltainen kuva valitusta tapauksesta. Tarkoituksena oli myös nimenomaan tutkia tilan käyttäjien näkemys tilojen soveltuvuudesta käyttötarkoitukseensa, joten haastattelu todettiin tarkoitukseen sopivaksi tiedonkeruumenetelmäksi. Tämän lisäksi haastateltaville annettiin mahdollisuus tuoda uutta ja yllättävää tietoa esille. Teemahaastattelu valittiin tiedonkeruumenetelmäksi, koska se sopii kvalitatiivisen tutkielman aineiston keräämiseen. Menetelmä antoi myös mahdollisuuden pitää keskustelu halutuissa aihepiireissä.

Teemahaastattelut kannattaa tallentaa äänittämällä. Äänitykset litteroidaan, eli kirjoitetaan auki. Auki kirjoittamisen voi tehdä sanatarkasti tai sitten hieman vapaammin. Jos pääasia on esiin nousseet asiat, voi haastattelun litteroida yleiskielellä. Jos sanavalinnoilla ja ilmaisulla on merkitystä, tehdään litterointi sanatarkasti. Analysointivaiheessa litteroituun materiaaliin tutustutaan hyvin ja se luokitellaan teemoittain. Nämä teemat voivat olla haastatteluteemoja tai sitten ne voivat olla haastatteluissa esiin nousseita uusia asioita. Näitä teemoja verrataan käytettyyn teoriaan ja pyritään löytämään yhteyksiä siihen. (Ojasalo ym. 2009, 99.)

Analysointia kannattaa miettiä jo aineistoa kerätessä. Hirsjärvi ja Hurme (2000, 136) kertovat, että laadullista aineistoa analysoidaan yhtä aikaa sen keruun kanssa. Pääpiirteitä laadullisen analyysin tekemisessä ovat samanaikaisuus, analyysi tehdään lähellä aineistoa ja tehdyt päättelyt ovat induktiivisia tai abduktiivisia. Induktiivinen on aineistolähtöistä ja abduktiivisessa analyysissä tutkijalla on ajatuksia, joita hän pyrkii vahvistamaan aineiston avulla. Hirsjärvi ja Hurme (2000, 137) kertovat kuudesta tavasta lähestymistavasta aineiston

analyysissä. Yksi näistä on se, että haastateltavat kertovat omia kokemuksiaan tutkittavasta aiheesta. Yksi näistä on litteroidun aineiston tulkinta sen rakentumisen perusteella. Silloin ensin jäsennellään aineisto, sitten aineisto selvennetään eli karsitaan toistot ja turhat osat pois sekä lopuksi tehdään analyysi, joka on asioiden tiivistäminen.

Tässä tutkimuksessa haastattelut on tallennettu. Sen jälkeen ne on litteroitu vapaamuotoisesti, koska tärkeintä olivat haastateltavien esiin nostamat asiat, ei miten ne asian esittävät. Haastatteluteemat jäsenneltiin jo haastatteluvaiheeseen sen perusteella, kuinka niitä käsiteltiin aineistoa analysoitaessa. Teemat haastatteluihin olivat teoriasta lähtöisin, joten se mahdollisti analyysin aloittamisen jo haastatteluvaiheessa. Lopuksi aineisto tiivistettiin siten, että haastateltavien kertomat asiat muodostivat tutkielman tulokset. Tulosten perusteella voitiin tehdä esitys kehitettävistä asioista.

5 Tulokset

Tässä luvussa on käyty läpi Laurea-Leppävaaran toimitilojen soveltuvuutta käyttöönsä opiskelijoiden näkökulmasta. Opiskelijoiden näkemys asiasta selvitetiin teemahaastattelulla (Liite 1) viidelle opiskelijalle. Kaikki olivat opiskeluidensa loppuvaiheessa ja he olivat Laurea-Leppävaaran opiskelijoita. Haastateltavat valittiin, koska he ovat käyttäneet selvityksen kohteena olevia toimitiloja usean vuoden ajan. Kolme haastateltavista olivat liiketalouden opiskelijoita, yksi turva-alan opiskelija ja yksi hotelli- ja ravintola-alan opiskelija.

Teemat muodostuivat tutkielman teorian pohjalta ja koskivat Laurea-Leppävaaran toimitiloja. Haastattelussa oli kaksi pääteemaa. Ne olivat Fyysiset toimitilat sekä Virtuaaliset toimitilat. Tarkoitus oli selvittää opiskelijoiden kokemuksia näistä kahdesta pääteemasta. Pääteemojen sisälle (Liite 1) oli sijoiteltu alateemoja. Jäsentelyn tarkoituksena oli saada kerättyä tietoa erityyppisten tilojen toimivuudesta ja tarpeesta mahdollisimman monipuolisesti. Haastattelujen jälkeen tallenteisiin perustuen tehtiin haastattelukortit, joista tieto siirrettiin tutkielmaan.

5.1 Virtuaaliset tilat Laurea- Leppävaara

Käytössä on ollut useita ohjelmia. Työvälineinä ohjelmina on ollut Office-ohjelmat, projektihallintaohjelmia, Spss ja kirjanpito-ohjelmia. Tutkielmassa rajattiin virtuaaliset toimitilat koskemaan ohjelmia, joista on löytynyt opiskeluun liittyvää tietoa. Näitä ovat olleet Winha, SoleOps, Optima, sähköposti, Live, Intra ja Laurean internet sivut. Opetuskäytössä on ollut Optima ja se korostui aineistoa kerätessä.

Tiedon välitykseen on ollut useita ohjelmia. Useiden ohjelmien käyttämisen seurauksena ei aina ole tiedetty, mistä tarvittava tieto on ollut löydettävissä. Optima-ohjelman käyttö on ollut helppoa ja sitä pidettiin hyvänä ohjelmana. Sekavuutta on aiheuttanut tiedon hakeminen. Ongelmana on ollut kansiojärjestely. Eri ihmiset, opiskelijat ja opettajat, ovat jäsenelleet kansiot eri tavalla. Ongelma on korostunut, kun on ollut useita opintojaksoja ja niiden materiaalit on jäsenelty keskenään eri tavoin. Tämä ei ole ollut pelkästään ongelma, koska se on myös antanut mahdollisuuden jäsenellä asiat itse parhaaksi katsomallaan tavalla. Optimassa ei ole säilytetty materiaalia pitkään ja tämän seurauksena materiaali ei ole ollut myöhemmin käytettävissä.

Optiman etäkäyttö on suurimmaksi osaksi toiminut. Järjestelmään on päässyt hyvin sisään etänä. Satunnaisia katkoksia on ollut. Mobiiliversiossa on ollut enemmän ongelmia. Järjestelmästä löytyy oppimateriaalit, tehtävät, omat kansiot ryhmille ja tehtävien palautus. Etäkäytön ongelmat ovat liittyneet tiedostojen tallentamiseen ja muokkaamiseen. Tiedostot ovat ongelma tapauksissa tallennettu, joko väärään paikkaan, tai väärään muotoon. Tämän seurauksena niitä ei ole löytynyt tai niitä ei ole saatu avattua. Muokkaamisen ongelmat ovat johtuneet, joko toiminnon virheellisestä käytämisestä, tai toiminnon toimimattomuudesta. Kun tiedostoja ei ole onnistuttu muokkaamaan, on tallennettu uusi. Uuden tiedoston tallentaminen on lisännyt tiedostojen määrää ja vaikeuttanut oikean tiedoston löytämistä. Luentoja ei ole ollut mahdollista seurata etänä. Tämän ovat jotkut kokeneet harmilliseksi. Etenkin opiskelijat, joilla on ollut lapsia hoidettavana, ovat kaivanneet tätä ominaisuutta.

Viestintään opiskelijoiden välillä on käytetty pääosin muita, kuin koulun käyttöön tarjoamia järjestelmiä. Optimassa on ollut käytettävissä chat-toiminto, ryhmien omat kansiot ja keskustelupalsta. Chat-toimintoa ei ole käytetty, ryhmien omiin kansioihin on tallennettu tehtäviä ja keskustelupalsta on ollut avoin kaikille opintojakson opiskelijoille. Sähköpostia on käytetty opiskelijan ja opettajan väliseen viestintään. Ryhmätoissa on joskus ollut ongelmia. Jos ei ole annettu kaikkien ryhmän jäsenien yhteystietoja, ei heitä ole tavoitettu. Toisten yhteystietoja ei ole aina löytynyt sähköpostin osoitekirjasta. Ongelmana on myös, etteivät kaikki ole osanneet käyttää koulun järjestelmiä.

Muistiinpanot on tehty kynällä ja paperilla tai sitten sähköisesti Word-ohjelmalla. Sähköinen versio on lähetetty sitten sähköpostilla itselle, jotta ne ovat olleet käytössä myöhemmin. Jos lähetys on unohtunut, ne eivät ole olleet käytössä myöhemmin. Muistiinpanojen jakaminen on ollut monimutkaista. Ryhmätoissa ne on joko lähetetty sähköpostilla tai tallennettu Optimaan. Eli siinä on ollut ylimääräinen vaihe. Paperilla ja kynällä tehtynä muistiinpanojen jakaminen on ollut vielä monimutkaisempaa, koska ne on täytynyt ensin tehdä sähköiseen muotoon.

Muita kuin koulun käyttöön tarjoamista ohjelmista on käytetty Twitteriä, Google Driveä ja Facebookia. Twitterin käyttö on ollut erittäin harvinaista ja sinne on tullut tehtäviä. Google Driven välityksellä on jaettu tiedostoja. Facebookia on käytetty paljon. Siellä on muodostettu ryhmiä joissa on jaettu tiedostoja, sitä on käytetty keskustelupalstana ja siellä on ollut mahdollista käydä kahdenvälisiä tai ryhmäkeskusteluja. Taulukossa (Taulukko 1) on esitetty haastateltujen virtuaalisia tiloja koskevat vastaukset tiivistettynä.

Virtuaaliset tilat	Haastateltava 1	Haastateltava 2	Haastateltava 3	Haastateltava 4	Haastateltava 5
Käytön helppous	-	Vaikea opetella, muuten ok	-	Ok	Ok
Selkeys	Liikaa ohjelmia, helpompi olisi yksi	Liikaa ohjelmia	Hyvä	-	Liikaa ohjelmia
Etäopiskelu	Hyvä	Toimii, mobiiliversiossa ongelmia	Hyvä	-	Välillä ongelmia kirjautumisessa
Tiedonhaku	Välillä sekavaa	Välillä sekavaa	Välillä sekavaa	Sekavaa	Välillä sekavaa
Tallennus	Muokkaaminen vaikeaa	Ongelmia, kaikki eivät osaa käyttää	Ongelmia, kaikki eivät osaa käyttää	Ongelmia, kaikki eivät osaa käyttää	Muokkaaminen vaikeaa
Vuorovaikutus muiden kanssa	Pääosin muilla, kuin koulun järjestelmillä. Vaikeaa koulun järjestelmillä.	Pääosin muilla, kuin koulun järjestelmillä.	Pääosin muilla, kuin koulun järjestelmillä.	Pääosin muilla, kuin koulun järjestelmillä.	Pääosin muilla, kuin koulun järjestelmillä.
Muistiinpanojen mahdollisuus	Monimutkaista	Ei tarvetta	Monimutkaista	Monimutkaista	Monimutkaista
Muut kuin koulun järjestelmät	Facebook, viestintä	Facebook, viestintä.	Facebook, Twitter, viestintä.	Facebook, viestintä	Facebook, Google Drive, viestintä
Kehitysideoita	Yksi järjestelmä, jossa on kaikki tarvittava, Mahdollisuus seurata luentoja nettistriiminä.	Yksi järjestelmä, Shoutbox, kalenteri	-	Mahdollisesti yksi järjestelmä, Vanhojen materiaalien säilyminen	Yksi järjestelmä, jossa on kaikki tarvittava, Mahdollisuus seurata luentoja nettistriiminä.

Taulukko 1: Koonti virtuaaliset tilat

5.2 Fyysiset tilat Laurea-Leppävaara

5.2.1 Luokat

Luokissa tapahtuneen opetuksen määrä on vaihdellut koulutusohjelman mukaan. Suurimmaksi osaksi opetus on tapahtunut siten, että opettaja on pitänyt luentoa luokan edessä ja opiskelijat ovat tehneet muistiinpanoja. Välillä luennon aikana on muodostettu ryhmiä. Ryhmiin siirtymisen sujuvuus ja ryhmätyön tekemisen onnistuminen on vaihdellut luokkatilan mukaan. Jos luokissa olleet pöydät ja tuolit ovat olleet kevyitä ja helposti siirrettäviä, on ryhmätilanne onnistunut hyvin. Luokissa, joissa on raskaat pöydät tai ne eivät muodoltaan ole sopineet yhteen, ovat ryhmätilanteet olleet haasteellisia. Näissä tilanteissa kaikki eivät ole päässeet osallistumaan toivotulla tavalla ryhmän työn tekemiseen. Luokan koko on myös ollut vaikuttava tekijä. Isommissa luokissa ryhmätyön tekeminen on onnistunut hyvin. Luokkien penkeillä on ollut vaikea saada hyvää työasentoa. Se puolestaan on häirinnyt pitkillä luennoilla, kun paikat puuttuvat. Luokissa on ollut ongelmia sisäilman kanssa. Riippuen luokasta ilma on saattanut olla tunkkainen, liian lämmin tai liian kylmä. Nämä puolestaan ovat aiheuttaneet oireilua hengitysteissä ja uupuneisuutta. Jotkut luokat on koettu kolkoiksi. Puhtaus ja valaistus ovat hyvät. Taulukossa (Taulukko 2) on esitetty haastateltujen luokkia koskevat vastaukset tiivistettynä. Auditorioissa tapahtunut opetus on ollut luonteeltaan samanlaista, kuin tavallisissa luokissa, joten niiden vastaukset sisältyvät luokkiin.

Luokat	Haastateltava 1	Haastateltava 2	Haastateltava 3	Haastateltava 4	Haastateltava 5
Koko	-	Riippuu luokasta	Riippuu luokasta	Ahtaita	-
Kalusteet	-	Riippuu luokasta, siirreltävät kalusteet hyvä, tuolit epämiellyttäviä	Ok	Vaikea muodostaa pöytäryhmiä, osa huonokuntoisia, tuolit epämiellyttäviä	Riippuu luokasta, pienissä vaikea muodostaa pöytäryhmiä, tuolit epämiellyttäviä
Välineet	-	-	Ok	-	-
Puhtaus	Ok	Ok	Ok	Ok	Ok
Riittävyys	-	-	-	-	-
Valaistus	Ok	Ok	Ok	-	Epämiellyttävä
Sisäilma	Kylmä joissakin luokissa	Kuuma joissakin luokissa	Hyvä	Huono	Saattavat olla kylmiä tai kuumia
Viihtyisyys	-	-	-	Ei houkuttelevat	Ankeat

Taulukko 2: Koonti luokat

5.2.2 Tietokone luokat

Tietokone luokissa tapahtuvan opetuksen määrä on vaihdellut opiskelijoiden koulutusohjelman mukaan. Tietokoneet on sijoitettu luokissa jonoihin, joissa ne sijaitsevat lähekkäin tosiaan ja lisäksi ne ovat olleet omissa syvennyksissään. Joskus opiskelijat ovat saaneet yksin käyttöönsä koneen ja välillä on muodostettu ryhmiä, jotka käyttävät yhtä konetta. Ryhmätilanteissa on kaikkien osallistuminen tehtävään ollut haasteellista, koska kaikki eivät ole päässeet yhden koneen ympärille. Tämä on johtunut koneiden sijoittelusta, pöytien muotoilusta ja tuolien vaikeasta siirreltävyydestä. Välineiden riittävyys on vaihdellut ryhmän koon ja luokan mukaan. Ryhmätilanteiden aikana on useita koneita ollut käyttämättä silloinkin, kun niitä on muuten ollut liian vähän. Koneissa on välillä ilmennyt toimintaongelmia. Tietokone luokissa sisäilman kanssa on ollut ongelmia. Havaitut ongelmat ovat olleet kuuma lämpötila ja

tunkkainen ilma. Tavaraita on säilytetty pöydillä, lattialla ja tuolien selkänojilla. Pöydillä säilytetyt tavarat ovat kuluttaneet pöytätilaa turhaan, jota on muutenkin ollut vähän. Ryhmätyötilanteissa tämä on korostunut. Puhtauteen ja valaistukseen on suurimmaksi osaksi oltu tyytyväisiä. Taulukossa (Taulukko 3) on esitetty haastateltujen tietokonealuokkia koskevat vastaukset tiivistettynä.

Tietokonealuokat	Haastateltava 1	Haastateltava 2	Haastateltava 3	Haastateltava 4	Haastateltava 5
Koko	-	-	-	Pieniä	-
Kalusteet	Eivät sovellu ryhmätyöhön	Eivät sovellu ryhmätyöhön	Eivät sovellu ryhmätyöhön	Eivät sovellu ryhmätyöhön	Eivät sovellu ryhmätyöhön, tavarain säilytys välillä haasteellista
Välineet	Kannettavat käyttöön	Mieluummin pöytäkoneet, kuin kannettavat	-	-	Välillä liian vähän koneita, Välillä toimintahäiriöitä
Puhtaus	-	-	Ok	Ok	Ok
Riittävyys	-	-	-	-	-
Valaistus	ok	-	Ok	Ok	Epämiellyttävä
Sisäilma	kuuma	-	Hyvä	Liian lämmin	Epämiellyttävä
Viihtyisyys	-	-	-	-	Ankea

Taulukko 3: Koonti tietokonealuokat

5.2.3 Hiljaisen ja itsenäisen työn tilat

Itsenäiseen työskentelyyn Laurea-Leppävaarassa on käytetty kirjastoa, viestintäpisteitä, luokkia ja tietokonealuokkia. Näille tiloille on ollut käyttöä usein. Tiloja on tarvittu tehtävien tekemiseen ja tentteihin lukemiseen. Kirjasto on ollut hyvä tila työskentelyyn, jossa on tarvinnut hiljaisen ja rauhallisen tilan. Lisäksi kirjastossa on ollut tarvittaessa lähellä lähdekirjallisuutta. Tehtävien tekemisen kannalta haasteelliseksi on muodostunut vapaiden tietokoneiden löytäminen. Tietokonealuokissa ja viestintäpisteissä on myös ollut haasteellista

löytää vapaa työpiste. Vapaiden koneiden jonottaminen on ollut ajan tuhlausta. Niissä on myös ollut melua, joten työrauhan saaminen on ollut vaikeaa. Kaikille melusta ei ole ollut haittaa, mutta osa kokee hiljaisuuden tärkeäksi. Tulostimissa on ollut toimintahäiriöitä sekä ne ovat olleet usein varattuja. Viestintäpisteissä on ollut epäsiistiä sekä tunkkainen ja kuuma ilma. Töitä on usein tehty kotona silloinkin, kun olisi halunnut tehdä koululla. Tarvittavat välineet itsenäisen työn tiloihin olivat tietokone, verkkoyhteys, pöytä ja tuoli. Taulukossa (Taulukko 4) on esitetty haastateltujen Hiljaisen ja itsenäisen työn tiloja koskevat vastaukset tiivistettynä.

Hiljaiset tilat/itsenäisen työn tilat	Haastateltava 1	Haastateltava 2	Haastateltava 3	Haastateltava 4	Haastateltava 5
Koko		-	-	-	-
Kalusteet	-	-	-	-	-
Välineet	Liian vähän	Määrä vähäinen, ei tarvetta lisätä	Liian vähän	-	Liian vähän
Puhtaus		-	-	-	-
Riittävyys	Liian vähän	Ei tarvetta	Liian vähän	Vaihtelee	Liian vähän
Valaistus	ok	-	Ok	-	-
Sisäilma	-	-		Huono	-
Viihtyisyys	melua	Melu ei haittaa	-	-	Melu ei haittaa

Taulukko 4: Koonti hiljaisen ja itsenäisen työn tilat

5.2.4 Ryhmätyötilat

Ryhmätyöskentelyyn on ollut vaikea löytää tiloja. Siihen on käytetty viestintäpisteitä, pieniä tietokoneluokkia ja käytäviä. Näissä tiloissa on usein ollut myös ryhmän ulkopuolisia henkilöitä ja sen seurauksena häiriötekijöitä, eivätkä ne siten ole soveltuneet ryhmätyöskentelyyn. Tavaroiden säilytys on ollut ongelmallista etenkin ryhmätilanteissa. Neuvotteluhuone tyyppisiä tiloja toivottiin ryhmien käyttöön. Haastateltavat eivät kaikki tienneet, että neuvotteluhuoneita saa käyttää ryhmätyöskentelyyn. Tarvittavat välineet

ryhmätyötiloihin olivat tietokone, verkkoyhteys, pöytä, tuoleja ja projektori. Ryhmätöitä on usein tehty opiskelijoiden kotona, kun tiloja ei koululta ole löytynyt. Taulukossa (Taulukko 5) on esitetty haastateltujen ryhmätyötiloja koskevat vastaukset tiivistettynä.

Ryhmätyötilat	Haastateltava 1	Haastateltava 2	Haastateltava 3	Haastateltava 4	Haastateltava 5
Koko	-	Ok	-	-	-
Kalusteet	Ei naulakoita.	Tavaroiden säilytys ongelmallista	-	-	-
Välineet	-	-	-	Osittain huonokuntoisia	Ei riittävästi
Puhtaus	Ryhmätöihin käytetyt tilat sotkuisia.	Ok	-	Ok	-
Riittävyys	Liian vähän, varaus ongelmia.	Ok	-	Liian vähän	Liian vähän
Valaistus	Ok	Ok	-	Ok	-
Sisäilma	-	-	-	Huono	-
Viihtyisyys	Melua	Ok	-	-	-

Taulukko 5: Koonti ryhmätyötilat

5.2.5 Taukotilat

Taukoja on pidetty kahvilassa, ravintolassa tai käytävillä. Kahvila pidettiin pienehkönä, joka korostuu ruuhka-aikoina. Ruuhkia on muodostunut, kun monella opiskelijalla on tauko samaan aikaan ja aamuisin. Iltapäivisin ja luentojen aikana kahvilassa on ollut hyvin tilaa. Kahvilaa on käytetty myös ryhmätyötilana. Kahvilan kalustus on suurimmalta osin hyvä. Tarpeet kalustuksen osalta vaihtelivat mieltymyksiensä mukaan. Ravintolaa pidettiin pieneenä. Ongelma on ollut erityisesti siinä, että moni on mennyt syömään samaan aikaan. Tilan puute on korostunut jonotustilassa. Tavaransäilytyksen kanssa on ollut ongelmia. Tavaroiden säilytykseen tarkoitettut paikat eivät ole riittäneet, eikä tavaroita ole haluttu säilyttää jonotustilassa. Käytävillä on tehty ryhmätöitä, pidetty lyhyitä palavereja ja odotettu luentojen alkua. Näitä paikkoja ei ole ollut riittävästi. Käytävillä ei ole ollut riittävästi

istumapaikkoja ja sen seurauksena opiskelijat ovat istuneet lattialla odottaessaan luentojen alkua. Käytävillä on ollut puutetta paikoista, joissa voi pitää lyhyen palaverin. Puhtaus ja sisäilma ovat olleet hyviä. Taukotilat ovat olleet hyödyllisiä verkostoitumisen kannalta ja niissä kuulee hyödyllisiä asioita. Taulukossa (Taulukko 6) on esitetty haastateltujen taukotiloja koskevat vastaukset tiivistettynä.

Taukotilat	Haastateltava 1	Haastateltava 2	Haastateltava 3	Haastateltava 4	Haastateltava 5
Koko	Pieniä	Ok, täynnä ruuhka-aikoina, ei jonotus tilaa	Ok, täynnä ruuhka-aikoina	Kahvila pienehkö, ravintola pieni	Täynnä ruuhka-aikana, ravintola ahdas, ei jonotus tilaa
Kalusteet	Käytävillä penkkejä, Tavaransäilytys haasteellista	Ruokalassa tavaransäilytys vaikeata. Penkkejä ja pöytiä tarvitsee enemmän käytävillä	Ruokalassa tavaransäilytys vaikeata.	Käytävillä ei riittävästi penkkejä eikä pöytiä, Kahvilan pöydät pieniä	Ruokalassa tavaransäilytys vaikeata. Käytävillä ei riittävästi penkkejä
Välineet	Aulaan näyttö	Nykyinen tila info ongelmallisessa paikassa, näyttö parempi	-	-	-
Puhtaus	Ok	Ok	-	Ok	Ok
Riittävyys	-	-	-	-	-
Valaistus	Ok	Ok	Ok	-	-
Sisäilma	-	Ok	Ok	Ok	-
Viihtyisyys	-	-	-	-	Kolkko

Taulukko 6: Koonti taukotilat

5.2.6 Hajautetut tilat

Soluja ei ole ollut käytössä. Tarvetta näiden käyttämiseksi löytyi. Tarvetta näille tiloille on ollut ryhmätöissä, itsenäisessä työn tekemisessä ja haastattelujen tekemisessä. Sijainniksi esitettiin Länsi-Vantaata, Helsingin keskustaa ja Leppävaaraa. Helsingin keskusta oli suosituin ehdotus. Leppävaara ehdotettiin, koska tarvetta on ollut myös iltaisin, kun Laurea-Leppävaara on ollut kiinni. Sijaintiin vaikuttava tekijä oli, että sinne olisi helppo tulla monesta eri suunnasta. Tiloihin tarvittavat välineet olivat tietokone, nettiyhteys, pääsy koulun verkkoon ja tietokantoihin. Tarvittavat kalusteet olivat siirreltävät pöydät ja tuolit sekä muokattavat väliseinät. Töitä oli tehty esim. kahviloissa, joissa on häiriötekijöitä, kun tiloja ei ole ollut. Taulukossa (taulukko 7) on esitetty haastateltujen mielipide solujen tarpeellisuudesta.

	Haastateltava 1	Haastateltava 2	Haastateltava 3	Haastateltava 4	Haastateltava 5
Tarve soluille	Kyllä	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä

Taulukko 7: Tarve soluille

Kyllä vastaukset pitivät soluja erittäin tarpeellisina. Ei vastauksen perusteena oli, että töitä voi tehdä myös julkisissa kahviloissa, eikä melu haittaa. (Taulukko 7)

6 Johtopäätökset ja kehittämissuhteet

Tutkimuksen tavoite oli selvittää ”Miten Laurea-Leppävaaran toimitilat soveltuvat käyttötarkoitukseensa opiskelijoiden näkökulmasta?” Tutkimuksessa selvisi, että opiskelijat kokevat eri monet eri asiat vaikuttavat toimitilojen soveltuvuuteen ja eri opiskelijat kokevat samat asiat eri tavalla. Lisäksi selvisi, että eri opiskelijoilla on erilaisia tarpeita tiloille.

Laurea-Leppävaaran toimitilat soveltuvat käyttötarkoitukseensa. Niistä voi kuitenkin tehdä mukavampia ja parempia. Tärkeimmät kehitysalueet olivat itsenäisen opiskelun ja omatoimisen ryhmätöskentelyn tilojen vähäinen määrä sekä pirstaleinen virtuaalinen ympäristö. Seuraavissa alaluvuissa on esitetty johtopäätökset ja kehitysehdotuksia liittyen fyysisiin tiloihin ja virtuaalisiin tiloihin.

6.1 Virtuaaliset tilat

Tutkimuksen perusteella selvisi, että virtuaalisissa tiloissa on kehitettävää. Yksittäisten ohjelmien käyttö oli haastateltujen kokemuksen mukaan helppoa. Sekavuutta virtuaalisissa

tiloissa aiheutti useiden eri järjestelmien käyttäminen. Lisäksi osaa ohjelmista ei ole käytetty juurikaan käytetty. Etäopiskelu on ollut mahdollista ja ohjelmiin on päässyt kirjautumaan ilman vaikeuksia. Etäopiskelun kannalta haasteellista on ollut, vaikka kaikki haastatellut sanoivat käyttöä helpoksi, etteivät kaikki ole osanneet käyttää ohjelmia. Virtuaalisiin tiloihin toivottiin lisäominaisuuksia. Luentojen seuraaminen etänä, olisi helpottanut etenkin perheellisten opiskelua. Toinen toivomus koski mobiilitoimintojen kehittämistä. Järjestelmien käytettävyyttä mobiililaitteilla ei ole ollut hyvä. Toisten opiskelijoiden yhteystietojen löytäminen on ollut vaikeaa. Muistiinpanojen tekeminen oli monimutkaista. Tiedonhaku oli vaikeaa, koska järjestelmiä käytettiin useilla tavoilla. Materiaalit on poistettu joskus liian nopeasti järjestelmästä. Välillä oli epäselvää, mistä järjestelmästä tarvittava tieto löytyy. Viestintään opiskelijoiden välillä on käytetty paljon muita, kuin koulun järjestelmiä. Sosiaalinen media, josta erityisesti Facebook, on ollut käytössä etenkin ryhmätöissä. Virtuaalisten tilojen ja etäopiskelun toimivuus vaikuttaa fyysisten tilojen tarpeeseen.

Seuraavaksi on esitetty joitakin kehitysehdotuksia. Kehitys ehdotukset muodostuivat johtopäätöksistä ja haastateltujen toiveista. Käytössä tulisi olla yksi järjestelmä, josta löytyisi tiedot, jotka tällä hetkellä ovat eri ohjelmissa. Opetusmateriaalien tulisi olla käytettävissä pitkän aikaa. Järjestelmästä löytyisi myös tarvittavat yhteystiedot ja kalenteri. Tämä järjestelmä ja sähköposti tulisi olla käytettävissä vaivattomasti myös mobiililaitteilla. Lisäominaisuutena etäopiskeluun tulisi olla mahdollista osallistua luentoihin olematta paikan päällä. Muistiinpanoja olisi hyvä voida tehdä suoraan portaaliin, johon tekijä voi määrittää käyttöoikeudet. Sosiaalisen median tai vastaavilla toiminnoilla varustetun ohjelman hyödyntämistä opetuskäytössä tulisi selvittää lisää. Tällä hetkellä käytössä olevien järjestelmien käytön opastusta tulisi lisätä ja tulisi sopia selkeät käyttötavat.

6.2 Fyysiset tilat

Tutkimuksen perusteella selvisi, että koulun tiloilla on monenlaista käyttöä. Tilojen soveltuvuus käyttöön on vaihdellut käytetyn tilan ja käytön mukaan. Kalusteet ovat hyvät joissakin tiloissa ja joissakin tiloissa ne eivät sovellu käyttötarkoitukseen. Koulun tilat sopivat parhaiten perinteiseen opetusmalliin, jossa opettaja on pitänyt luentoa ja opiskelijat ovat seuranneet tätä opetusta. Ongelmia on syntynyt, kun on siirrytty ryhmätilanteisiin. Ryhmätilanteissa on ollut vaikeuksia, jos kalusteet eivät ole olleet siirrettävissä siten, että kaikki pääsevät osallistumaan. Välineiden riittävyudessa on ollut vajautta ja toimintahäiriöitä. Suurin ongelma koulun fyysisissä tiloissa on ollut itsenäisen opiskelun ja omatoimisen ryhmätyöskentelyn tilojen vähäisyys. Taukotiloja on ollut liian vähän. Suurin syy siihen ovat olleet ruuhka-ajat ja istumapaikkojen vähäisyys. Tavaroiden säilytys on ollut haasteellista erityisesti ruokailun yhteydessä, talvella ja ryhmätöiden aikana. Sisäilman laatu vaihtelee

tiloittain ja on aiheuttanut joillekin oireilua. Tilat olivat suurimmaksi osaksi siistit. Poikkeuksena olivat pienet tietokonehuoneet ja viestintäpisteet.

Seuraavaksi on esitetty joitakin kehitysehdotuksia. Luokkiin oltiin suurimmaksi osaksi tyytyväisiä. Luokat, joissa oli helposti siirrettävät tuolit ja pöydät soveltuivat paremmin ryhmätilanteita sisältävään opetukseen, kuin luokat, joissa olivat vaikeasti siirrettävät kalusteet. Siirrettäviä tuoleja ja pöytiä tulisi olla useamassa luokassa, kuin nyt. Lisäksi ainakin tuolien tulisi olla säädettäviä, jotta niissä saisi paremman työasennon. Suurimmat ongelmat liittyivät itsenäisen työn tilojen puutteeseen. Laurea-Leppävaarassa tulisi olla enemmän omatoimisen itsenäisen työn ja omatoimisen ryhmätyön tiloja. Itsenäisen työn tekemiseen voisi tehdä työpisteitä, joista löytyy pöytä, tuoli, verkkoyhteys ja pistoke. Näiden lisäksi tarvitaan enemmän hiljaisen työn tiloja. Ryhmätyötilanteisiin voisi joihinkin luokkiin lisätä muokattavia väliseiniä tai verhoja, joilla tilaa voi rajata. Niiden lisäksi siirrettävät tuolit ja pöydät, mahdollisuus heijastaa työ seinälle, yhteys tietokantoihin, kirjoitustaulu, pistoke ja tietokone. Tiedotusta käytössä olevista tiloista on lisättävä. Kaikki haastatellut eivät tieneet, että tiloja saa varata käyttöön. Vaihtoehtoinen ratkaisu tietokonehuoneiden pöytien mallille on selvitettävä ja ottaa joitakin kannettavia tietokoneita käyttöön. Taukutilojen kapasiteetin riittämisen kannalta, olisi selvitettävä mahdollisuus porrastaa ruoka-aikoja. Käytävillä tarvitsee lisää penkkejä. Ilmoitustaulu, josta näkee tilavaraukset, on siirrettävä toiseen paikkaan ja sen voisi korvata näytöllä. Hajautettujen tilojen osalta, olisi selvitettävä solujen järjestäminen opiskelijoiden käyttöön. Sisäilman ongelmista on tehtävä selvitys ja tehtävä tarvittavat korjaustoimenpiteet.

Lähteet

Bijl W. D. 2011. Journey Towards New Way Of Working – Creating Sustainable Performance And Joy At Work. Zeewolde: PAR CC

Haasio, A. & Haasio, M. 2008. Pulpetit Virtuaalivirrassa. Helsinki: BTJ Finland Oy.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2000. Tutkimushaastattelu – Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2006. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Kalliala, E., & Toikkanen, T. 2009. Sosiaalinen media opetuksessa. Tampere: Oy Finnlectura Ab.

Korhonen, E. 2011. Puhtauspalvelut ja työympäristö – Ostettujen siivouspalveluiden laadun menetelmät ja laatu sekä siivouksen vaikutukset sisäilman laatuun, tilojen käyttäjien kokemaan terveyteen ja työn tehokkuuteen toimistorakennuksissa. Jyväskylä: Jyväskylä university printing house.

Kuuskorpi, M. 2012. Tulevaisuuden fyysinen oppimisympäristö. Väitöskirja. Turun yliopisto.

Laurea AMK. 2009. Laurean strategia 2010-2015.

Laurea AMK. 2011. Kehittämispohjaista oppimista – LdB-opas.

Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2009. Kehittämistyön menetelmät – Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Porvoo: WSOYpro Oy.

Räsänen, S. 2002. Verkko-opetuksen tietotekniikkaa – Verkko-oppimisympäristöt. Tutkimus. University of Kuopio, Department of Computer Sciences and Applied Mathematics.

TEKES, Käyttäjälähtöiset tilat. 2011.

Sähköisiä lähteitä:

Työterveyslaitos. 2012. Viitattu 8.12.2012.
http://www.ttl.fi/fi/tyoymparisto/sisailma_ja_sisaymparisto/sivut/default.aspx

Työterveyslaitos. 2010. Viitattu 8.12.2012.
http://www.ttl.fi/fi/tyoymparisto/sisailma_ja_sisaymparisto/terveydelliset_tekijat/sivut/default.aspx

Työterveyslaitos. 2011a. Viitattu 8.12.2012.
<http://www.ttl.fi/fi/tyoymparisto/ilmastointi/sivut/default.aspx>

Työterveyslaitos. 2011b. Viitattu 8.12.2012.
http://www.ttl.fi/fi/tyoymparisto/valaistus/hyva_valaistus/sivut/default.aspx

Kuvat

Kuva 1: Tapaustutkimuksen vaiheet (Ojasalo ym. 2009 54.)	14
--	----

Kuviol

Taulukot

Taulukko 1: Koonti virtuaaliset tilat	20
Taulukko 2: Koonti luokat	22
Taulukko 3: Koonti tietokone luokat	23
Taulukko 4: Koonti hiljaisen ja itsenäisen työn tilat	24
Taulukko 5: Koonti ryhmätyötilat	25
Taulukko 6: Koonti taukotilat	26
Taulukko 7: Tarve soluille	27

Liitteet

Liite 1: Teemahaastattelu - kysymysrunko

Liite 1

Haastattelukysymyksiä/teemoja:

Heikki Erola

Fyysinen ympäristö viihtyisyys

1. Sisäilma
 1. kuiva ilma
 2. tunkkainen ilma
 3. puhtaus
 4. vedon tunne
2. Mahdollinen oireilu
 1. nenän tukkoisuus, vuoto
 2. silmien kutina, ärsytys
 3. väsymys
 4. kurkun kuivuus, käheys
3. Lämpötila
 1. Kylmä/kuuma
 2. jos ongelmia, missä erityisesti
4. Valaistus
 1. häikäisy
 2. säädeltävyys
 3. tasaisuus
 4. onko riittävä?

Fyysinen ympäristö sopivat tilat ja muunneltavuus (Kalusteratkaisut ja ehdotukset)

1. Luokat
 1. Kerro mielikuviasi luokista
 2. Siirreltävät kalusteet/ säädeltävät kalusteet
 3. sisäilma, lämpötila, oireilu, valaistus, puhtaus

2. Hiljaiset tilat, omassa rauhassa tekeminen
 1. Onko sellaisia
 2. Onko tarvetta/ miten paljon
 3. Jos ei ole, mistä tila järjestynyt
 4. Minkälaiseen opiskeluun tuollaista tilaa tarvitset
 5. Mitä laitteita tuollaiseen tilaan tarvitsee
 6. puhtaus
 7. sisäilma, lämpötila, oireilu, valaistus

3. Ryhmätyötilat, onko riittävästi, onko oikeanlaisia
 1. Onko niitä käytössä
 2. Jos ei, missä työskentely on tapahtunut
 3. Oletko tyytyväinen ryhmätyötiloihin
 4. puhtaus
 5. Sisäilma, lämpötila, oireilu, valaistus
 6. Minkälaisia varusteita niihin tarvitsee? Onko niitä

1. Net-yhteys
 2. Siirreltävät kalusteet, säädeltävät kalusteet
 3. av-laitteet (tykit, äänentoisto jne.)
 4. sisäilma, lämpötila, oireilu, valaistus
4. Taukotilat onko kehitysideoita? kommentoitavaa?
1. kahvilat
 1. vapaa sana kahvilata
 2. onko riittävän kokoinen
 3. viihtyisä
 4. sisäilma, lämpötila, oireilu, valaistus
 2. ravintola
 1. vapaa sana ravintolasta
 2. onko tilaa
 3. viihtyisä
 4. puhtaus
 5. sisäilma, lämpötila, oireilu, valaistus
 3. muut, esim käytävät
 1. yleisilme
 2. onko taukopaikkoja
 3. onko mahdollisuus pysähtyä johonkin hetkeksi opiskelemaan
 4. puhtaus

5. sisäilma, lämpötila, oireilu, valaistus

5. Drop in- paikat

1. onko niitä käyttöä
2. onko niille käyttöä
3. miten usein on tarvetta
4. minkälaiseen työhön niitä tarvitaan
5. mitä laitteita ko. paikassa tarvitaan (sähköpistoke, net, valaisin?)

6. Hajautetut tilat onko käytetty? Onko tarvetta? kokemukset kolmannen osapuolen tiloissa?

1. solut
 1. onko tarvetta
 2. miten usein
 3. millaisissa tilanteissa
2. opiskelu yhteistyökumppaneiden tiloissa?
 1. onko ollut hyödyllistä
 2. perustelut
 3. onko kiinnostusta määrällisesti enemmän vai vähemmän

7. Onko toimitilat jotenkin rajoittanut työskentelyä?

Virtuaalinen ympäristö esim. Live, Optima

1. Mitä ohjelmia on käytössä (Laurean käyttöön antamia)
 1. Mitä käytetään mihin tarkoitukseen
2. Onko niitä helppo käyttää? (Ohjelmittain, joita nousut kohdassa yksi esiin.)

1. Mikä tekee helpon
2. mikä tekee vaikean
3. Rakenteen selkeys (esim. rakenne puu)
3. Etäopiskelun mahdollisuus
 1. Etäkäytön haasteet/ onko etäkäyttö helppoa
 2. Tietojen tallennus
 3. tiedon haku esim. toisten tallentamat tiedostot
4. Vuorovaikutus muiden kanssa
 1. Chat
 2. viestinnän muut muodot
 3. Tiedostojen muokkaus
5. Muistiinpanojen mahdollisuus
 1. Omat
 2. Muiden
6. Onko käytetty muita kuin koulun järjestelmiä, mihin tarkoitukseen?
 1. Mitä ohjelmia
 2. mihin tarkoitukseen
 3. miten paljon
7. Onko ohjelmien rajallisuus haitannut opiskelua vai ovatko ohjelmat tukeneet hyvin opiskelua?
8. Onko kehitysideoita
 1. ohjelmien ominaisuuksiin
 2. käyttöön

Elämyksellisyys? Visuaalisuus?